

ទីបំរើ គឺជាបស់ទាំងបំរើ — លេខពីរ

ព្រះរាជាណាចក្រនានានៃព្រះយាករណ៍ព្រះគម្ពីរ

Jeff Pippenger

2023-09-15

នៅក្នុងអត្ថបទមុន យើងបានកំណត់ថា ពួកមីឡូលីវ៉ាមីនអាចមើលឃើញក្នុងរូបមន្តយល់ស្របបែបជាតិពុរ និងរូបបាបទេ ទោះបីជាពួកគេបានពិភាក្សាអំពីភាពខុសគ្នារវាងអំណាចទាំងពីរនោះក៏ដោយ។ ចំពោះពួកមីឡូលីវ៉ាមីន ភាពខុសគ្នារវាងរូបមន្តបែបជាតិពុរ និងរូបបាប មិនមានន័យពួកគេទទួលស្គាល់ថា រូបបាបជានគរទីបំរើ ដដែលមានបន្ទាប់ពីនគរទីបួន គឺរូបមន្តបែបជាតិពុរឡើយ។ បន្ទាប់ពីការខកចិត្តគ្នានៅឆ្នាំ 1844 បងស្កីវ៉ាយត បានកំណត់អត្តសញ្ញាណអំណាចទាំងបីនៃវិវរណៈ ជំពូក 12 និង 13 ថាជានគរនៅក្នុងជំពូក 12 បន្ទាប់មកគឺស្តាប់ប័ណ្ណ ក្នុងនាមជាសក្ខីសាហាវដដែលឡើងមកពីសមុទ្រនៅក្នុងជំពូក 13 ហើយបន្ទាប់ពីនោះគឺសហរដ្ឋអាមេរិក ក្នុងនាមជាសក្ខីសាហាវដដែលឡើងមកពីផែនដី។ បន្ទាប់ពីគ្រឹះការមានដាក់ឡើងហើយ ព្រះអម្ចាស់បានបើកបង្ហាញពន្លឺអំពីសហភាពគ្រឹះការរបស់នាគ សក្ខីសាហាវ និងហោរាក្នុងដៃកុលាយ ដដែលនៅក្នុងវិវរណៈ ជំពូក 16 នាំពិភពលោកទៅកាន់អាម៉ាតឌេន។

ខុសបែបនាគនៃនាយ ដដែលនិមិត្តសញ្ញាទាំងនេះត្រូវបានរកឃើញ ចាប់ផ្តើមពី វិវរណៈ 12 ជាមួយនឹងនាគដដែលមានស្តីពីរកប្បដាលព្រះគ្រីស្ទ នៅពេលទ្រង់បុរសូត។ នាគនោះត្រូវបាននិយាយថាជា សាតាំង (វិវរណៈ 12:9)។ គឺវាទោះហើយ ដដែលមានជំរុញហ្នឹងឲ្យសម្លាប់ព្រះអង្គសង្គត្តនោះ។ ប៉ុន្តែភ្នែកនាក់ងារសំខាន់បំផុតរបស់សាតាំង ក្នុងការផ្ទុយនឹងគុណបុរសាំងនឹងព្រះគ្រីស្ទ នឹងបុរសាស្ត្ររបស់ទ្រង់ ក្នុងកំឡុងសតវត្សដំបូងៗនៃសម័យគ្រីស្ទសាសនា គឺចក្រភពរ៉ូម ដដែលក្នុងនោះសាសនាពហុវេនិយមជាសាសនាដែលមានឥទ្ធិពលគ្រប់គ្រង។ ដូចនេះ ខណៈដែលនាគ ជាចម្បង តំណាងឲ្យសាតាំង វាក៏ជា និមិត្តសញ្ញាដែលរូបមន្តបែបពហុវេនិយម ក្នុងន័យទីពីរផងដែរ។

នៅក្នុងជំពូកទី ១៣ (ខ ១-១០) មានការពិពណ៌នាអំពីសក្ខីមួយទៀត «ដូចខ្មោចបង» ដដែលនាគបានប្រទានឲ្យវា «អំណាចរបស់វា និងបល្ល័ង្ករបស់វា និងសិទ្ធិអំណាចដ៏ធំ»។ និមិត្តសញ្ញានេះ ដូចដែលពួកប្បវត្តស្តេចក៏បានឃើញដែរ ដដែលសំដៅលើរូបបាប ដដែលមានទទួលបន្ទុកនូវអំណាច និងបល្ល័ង្ក និងសិទ្ធិអំណាច ដដែលចក្រភពរ៉ូមបុរាណផ្តល់កាន់កាប់។ អំពីសក្ខីដែលដូចខ្មោចបងនោះ មានសេចក្តីប្រកាសថា៖ «មានមាត់មួយត្រូវបានប្រទានឲ្យវា សម្រាប់និយាយពាក្យធំៗ និងពាក្យប្រមាថព្រះ... ហើយវាបានបើកមាត់របស់វា ដើម្បីប្រមាថទាំងនឹងព្រះ ដើម្បីប្រមាថព្រះនាមរបស់ទ្រង់ និងរោងឧបាសនារបស់ទ្រង់ និងពួកអ្នកដដែលស្មាននៅស្តេចស្តេច។ ហើយវាត្រូវបានប្រទានឲ្យផ្ទុយនឹងគុណបុរសាំងនឹងពួកបរិសុទ្ធ ហើយឈ្នះលើពួកគេ»

ហើយអំណាចក្បួនបុរាណទុយវាល្វើគ្រប់ទាំងពូជសាសន៍ និងភាសា
និងជាតិសាសន៍ទាំងឡាយ។ ទំនាយនេះ
ដល់សុទ្ធជឺថាប្រទេសនេះបិទនឹងសេចក្តីពិពណ៌នាអំពីសុនងៃក្នុងកុនុង ដានីយ៍លែ ៧
យ៉ាងមិនអាចសង្ស័យបាន សំដៅទៅលើស្តីបងប្រាប់។

«អំណាចក្បួនបុរាណទុយវាល្វើគ្រប់ទាំងពូជសាសន៍នៃអស់រយៈពេលស៊ីបពីរខែ»។ ហើយ
ហោរាមានបុរាណសាសន៍ថា «ខ្ញុំឃើញឃើញកុហលមួយកុនុងចំណោមកុហលរបស់វា
ដូចជាក្បួនបុរាណស្រដៀងសេចក្តីស្តីបងប្រាប់»។ ហើយមុតងទៀត៖
«អុនកណ្តាដលែនាំអុនកងទៀតទៅជាឈ្មួញ ឆ្មោះខ្ពស់និងនឹងទៅជាឈ្មួញវិញ៖
អុនកណ្តាដលែសម្លាប់ដោយដាវ ឆ្មោះក្បួនក្បួនបុរាណសម្លាប់ដោយដាវវិញ»។
រយៈពេលស៊ីបពីរខែ គឺដូចគ្នានឹង «មួយកាល ពីរកាល និងកន្លះកាល» គឺបីឆ្នាំកន្លះ
ឬ 1260 ថ្ងៃ នៃ ដានីយ៍លែ

7—ជារយៈពេលដល់អំណាចសម្តេចប្រាប់ក្បួនបៀតបៀនស្តីបងប្រាប់។ រយៈពេលនេះ
ដូចដល់មានបញ្ជាក់នៅក្នុងជំពូកមុនៗ
បានចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងអធិបតេយ្យភាពរបស់សម្តេចប្រាប់ នៅ គ.ស. 538
ហើយបានបញ្ចប់នៅឆ្នាំ 1798។ នៅពេលនោះ
សម្តេចប្រាប់ក្បួនបានចាប់ជាឈ្មួញដោយកងទ័ពហាវង
អំណាចសម្តេចប្រាប់បានទទួលរឿងស្តីបងប្រាប់
ហើយសេចក្តីទំនាយនោះក៏បានសម្រេចថា
«អុនកណ្តាដលែនាំអុនកងទៀតទៅជាឈ្មួញ ឆ្មោះខ្ពស់និងនឹងទៅជាឈ្មួញវិញ»។

នៅចំណុចនេះ និមិត្តសញ្ញាមួយទៀតក្បួនបុរាណនាំចូលមក។
ហោរាមានបុរាណសាសន៍ថា៖ «ខ្ញុំឃើញឃើញសត្វមួយទៀតឡើងមកពីផែនដី;
ហើយវាមានសុនងៃពីរ ដូចជាកូនចង្កៀម»។ ខទី ១១។ ទាំងរូបរាងនៃសត្វនេះ
និងរបៀបដល់វាលចេញពីសម្ភាសន៍ថា បុរាណសាសន៍នៃតំណាងទុយវាល្វើ
ខុសពីអស់ទាំងបុរាណសាសន៍នៃបុរាណសាសន៍នៃនិមិត្តសញ្ញាមុនៗ។
នគរឯងដល់មានគ្រប់គ្រងពិភពលោក ក្បួនបុរាណសាសន៍ដល់ហោរាដានីយ៍លែជា
សត្វសាហាវដល់ចាប់លេបស៊ី ដោយកំណើតឡើងនៅពេលដល់
«ខ្យល់ទាំងបួននៃមេឃបានបក់បោកលើសមុទ្រធំ»។ ដានីយ៍លែ ៧:២។ ក្នុង វិវរណៈ ១៧
ទេវតាមួយបានពន្យល់ថា ទឹកតំណាងទុយ «បុរាណសាសន៍ ហ្វូងមនុស្សស បុរាណសាសន៍ និងភាសា»។
វិវរណៈ ១៧:១៥។ ខ្យល់ គឺជានិមិត្តសញ្ញានៃការប្តូរទូលំទូលាយ។
ខ្យល់ទាំងបួននៃមេឃដល់បក់បោកលើសមុទ្រធំ
តំណាងទុយទីបុរាណសាសន៍នៃទុយវាល្វើនៃការសង្ស័យ និងបដិវត្តន៍
ដល់ជាមធ្យមហោយដល់នគរទាំងឡាយបានឈានទៅកាន់អំណាច។

ប៉ុន្តែ សត្វសាហាវដល់មានសុនងៃដូចកូនចង្កៀម ក្បួនបុរាណសាសន៍ថា
«ឡើងមកពីផែនដី»។ ជំនួសឱ្យការផ្តល់អំណាចដទៃៗ ដើម្បីបង្កើតខ្ពស់ឡើង
នោះ បុរាណសាសន៍នៃក្បួនបុរាណសាសន៍ដោយនិមិត្តសញ្ញាបន្ត៖
ក្បួនកំណើតឡើងនៅក្នុងផែនដីដល់មុននេះមិនទាន់មានអុនកកាន់កាប់
ហើយលូតលាស់ឡើងបន្តិចមុតងៗ ដោយសន្តិវិធី។ ដូច្នេះ
វាមិនអាចកំណើតឡើងក្នុងចំណោមបុរាណសាសន៍នៃកកកុញ
និងតស៊ូបុរាណសាសន៍នៃលោកចាស់បានទេ—សមុទ្រដ៏ធំលាចលនោះនៃ
«មនុស្សទាំងឡាយ និងហ្វូងមនុស្សសទាំងឡាយ និងបុរាណសាសន៍ទាំងឡាយ
និងភាសាទាំងឡាយ»។ វាក្បួនក្បួនបុរាណសាសន៍នៅក្នុងទីបំផុត។

«តើជាតិណាមួយនៅក្នុងពិភពលោកថ្មី ដល់នូវឆ្នាំ 1798 កំពុងងើបឡើងកាន់អំណាច បង្ហាញសេចក្តីសន្យាសកម្មលាំង និងភាពអស្ចារ្យ ហើយទាក់ទាញការយកចិត្តទុកដាក់របស់ពិភពលោក?

ការអនុវត្តន៍នីមិត្តសញ្ញានេះ មិនអនុញ្ញាតឲ្យមានសំណួរណាមួយឡើយ។ មានតែជាតិកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ ដែលត្រូវនឹងលក្ខខណៈសម្ភាសន៍ពាក្យទំនាយនេះ; វាចង់អុលបង្ហាញយ៉ាងច្បាស់លាស់ទៅកាន់សហរដ្ឋអាមេរិក។ ម្តងហើយម្តងទៀត គំនិតនេះ សុទ្ធតែជាពាក្យដដែលៗរបស់អ្នកនិពន្ធដ៏បរិសុទ្ធ ត្រូវបានអ្នករាគមន៍ និងអ្នកប្រវត្តិសាស្ត្រ ប្រើដោយមិនដឹងខ្លួន ក្នុងការពិពណ៌នាអំពីការងើបឡើង និងការលូតលាស់របស់ជាតិនេះ។ សត្រូវសាហាវនោះត្រូវបានឃើញថា ‘ឡើងមកពីផែនដី’ ហើយ តាមពាក្យបកប្រែ ពាក្យដដែលនោះបកប្រែថា ‘ឡើងមក’ តាមន័យដើម មានន័យថា ‘លូតលាស់ ឬ ដុះឡើងដូចជាដុះជាតិមួយ’ ហើយ ដូចដែលយើងបានឃើញ ជាតិនោះត្រូវតែងើបឡើងនៅក្នុងទឹកដីដែលពុំមែនទាន់មានអ្នកកាន់កាប់។ អ្នកនិពន្ធដ៏ល្អធូលីម្នាក់ នៅពេលពិពណ៌នាអំពីការងើបឡើងរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក បាននិយាយអំពី ‘អាថ៌កំបាំងនៃការលេចចេញរបស់នាងពីភាពទទេ’ ហើយនិយាយថា: ‘ដូចជាគ្រាប់ពូជស្លៀកស្លាត់មួយ យើងបានលូតលាស់ទៅជាចក្រភពមួយ។’—G. A. Townsend, *The New World Compared With the Old*, page 462.

ទស្សនាវដ្តីអឺរ៉ុបមួយនៅឆ្នាំ 1850 បាននិយាយអំពីសហរដ្ឋអាមេរិកថា ជាចក្រភពដ៏អស្ចារ្យមួយ ដល់កំពុង ‘លេចឡើង’ ហើយ ‘នៅកណ្តាលភាពស្លៀកស្លាត់នៃផែនដី កំពុងបន្តថែមអំណាច និងមហេទានភាពរបស់ខ្លួនជារៀងរាល់ថ្ងៃ’—*The Dublin Nation*. Edward Everett ក្នុងសុន្ទរកថាមួយអំពីបុព្វបុរស Pilgrim ជាស្តេចបរិក្ខេបនៃជាតិនេះ បានមានប្រសាសន៍ថា: ‘តើពួកគេបានស្រវឹងរកកន្លែងស្នាក់ស្នាក់មួយ ដល់មិនបង្កការខានដោយសារភាពស្រពិចស្រពិលរបស់វា ហើយមានសុវត្ថិភាពដោយសារភាពឆ្ងាយដាច់ស្រយាលរបស់វា ជាកន្លែងដែលពួកវាបានរកឃើញនៅ Leyden អាចរីករាយនឹងសិរីភាពនៃមែនសិការ ដ៏ប្រសើរ? ចូរមើលតំបន់ដ៏ធំមហិមា ដល់នូវលើសលែងនោះ ក្នុងការឈ្នះយកដោយសន្តិវិធី ... ពួកគេបាននាំយកទង់ឈើឆ្មារទៅដាក់!’—Speech delivered at Plymouth, Massachusetts, Dec. 22, 1824, page 11.»

«ហើយវាមានសុន្ទរដ៏ល្អ ដូចជាកូនចង្កៀមមួយ។ សុន្ទរដ៏ល្អដូចកូនចង្កៀម បង្ហាញពីភាពរីករាយ ភាពគួរមានកំហុស និងភាពទន់ភ្លន់ ដល់គំណាងយ៉ាងសមស្របដល់លក្ខខណៈរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក នៅពេលដែលត្រូវបានបង្ហាញដល់ហោរាថា “កំពុងឡើងមក” ក្នុងឆ្នាំ 1798។ ក្នុងចំណោមជននិរទេសគ្រិស្តទាន ដែលបានរត់ភៀសខ្លួនមកអាមេរិកជាលើកដំបូង ហើយបានស្រវឹងរកកន្លែងពីការគាបសង្កត់របស់រាជវង្ស និងការមិនអត់ឱនរបស់ពួកសង្គម មានមនុស្សជាច្រើនដែលបានសម្រេចចិត្តបង្កើត គរុហារិហាលមួយលើមូលដ្ឋានទូលំទូលាយនៃសិរីភាពសិរីល និងសិរីភាពខាងសាសនា។ ទស្សនៈរបស់ពួកគេបានរកឃើញទឹកដីក្នុងស្រុកក្នុងសេចក្តីប្រកាសឯករាជ្យ ដែលបានបញ្ចេញនូវសេចក្តីពិតដ៏មហិមាថា “មនុស្សទាំងអស់ត្រូវបានបង្កើតឲ្យមានសេរីភាព” ហើយត្រូវបានប្រទានឲ្យនូវសិទ្ធិដ៏ល្អដល់មិនអាចដកហូតបាន ចំពោះ “ជីវិត សិរីភាព និងការស្រវឹងរកកន្លែងស្នាក់”។

ហើយរដ្ឋបឋមមនុញ្ញធានាដល់បុរាណជននូវសិទ្ធិក្នុងការគ្រប់គ្រងខ្លួនឯង ដោយកំណត់ថា តំណាងដល់គ្រូរូបមានផ្ទៃសរសៃដោយសន្តិសុខនៃការប្រកួតប្រជែង គ្រូរូបចង្រៃ និងអនុវត្តតាមប្រពៃណី។ សក្ខីភាពនៃជំនឿសាសនាគ្រូរូបមានបុរាណជនដ៏ ដោយ អនុញ្ញាតឱ្យមនុស្សស្របច្បាប់បង្កប់គ្រប់គ្រងតាមការដឹកនាំរបស់មនសិការរបស់ខ្លួន។ លទ្ធផលនៃការរដ្ឋបឋម និងលទ្ធផលប្រកួតប្រជែង បានក្លាយជាគោលការណ៍មូលដ្ឋានរបស់ជាតិ។ គោលការណ៍ទាំងនេះ ជាអាថ៌កំបាំងនៃអំណាច និងវិបុលភាពរបស់វា។ ពួកអ្នកដទៃគ្រូរូបមានគោលការណ៍សង្គម តាំងបង្កក្បាបទាបទន្ទឹមទៅនឹងទំនើបភាពគ្រឹះស្ថាន បានដាក់មកនៃជំនឿដោយការចាប់អារម្មណ៍ និងកុត្តិសង្ឃឹម។ មនុស្សសរុបបាននាំគ្នាស្រងូតនូវសេចក្តីសង្ឃឹមរបស់វា ហើយសហរដ្ឋអាមេរិកបានរើប ឡើងដល់ទីតាំងមួយក្នុងចំណោមបុរាណជាតិដែលមានអំណាចខ្ពស់បំផុតនៃលើផែន ដី។»

«ប៉ុន្តែ សក្ខីភាពដែលមានស្រាប់នៃដូចកូនចៀមនោះ «និយាយដូចនាគ។ ហើយវាប្រើអំណាចទាំងអស់របស់សក្ខីភាពទីមួយនៃចំណេះដឹងមុខវា ហើយផ្ទុកឱ្យយើងដឹង និងអ្នកទាំងឡាយដទៃរស់នៅលើផែនដីនោះ ច្បាប់បង្កប់គ្រប់គ្រងសក្ខីភាពទីមួយ ដល់ប្រសព្វដល់សុលាបរបស់វាបានជាស្ថាបនា; ... ដោយនិយាយទៅកាន់អ្នកទាំងឡាយដទៃរស់នៅលើផែនដីថា ពួកគេត្រូវធ្វើប្រសព្វណាមួយឱ្យសក្ខីភាព ដល់មានប្រសព្វដោយដាវ ហើយនូវរស់។» វិវរណៈ 13:11–14»។ The Great Controversy, 438–441.

វត្ថុនេះបញ្ជាក់ថា ជំពូកទីដប់ពីរ និងទីដប់បី កំពុងសម្គាល់នាគ សក្ខីភាព និងហោរាក្នុងក្រុង ដល់ជាអំណាចប្រឆាំងនឹង វិវរណៈ ជំពូកទីដប់បួនមួយ ដល់នាគចោកយទៅកាន់អាម៉ាគង្វេន។ អំណាចទាំងបីនោះ នីមួយៗមានជំពូកពិសេសរបស់ខ្លួន ដល់គ្រូបដណ្តប់បុរាណសក្ខីភាពយុគសម័យដូចគ្នាបេះបិទ។ ខគម្ពីរបុរាណមួយចុងក្រោយនៃ ដានីយ៍លែ ជំពូកទីដប់មួយ ចាប់ផ្តើមដោយពាក្យថា «ហើយនៅពេលវេលាចុងបញ្ចប់» ដល់គីឆ្នាំ 1798។ បន្ទាប់មក ខគម្ពីរបុរាណនោះសម្គាល់ចលនាចុងក្រោយនៃអំណាចសម្ពតចេញ រហូតដល់ក្នុង ដានីយ៍លែ ជំពូកទីដប់ពីរ ខទីមួយ មីកលែក្រោយ ហើយរយៈពេលសាកលបងរបស់មនុស្សជាតិគ្រូរូបបិទបញ្ចប់ និងនាំឱ្យចូលមកនូវទុក្ខខវេទនាចុងក្រោយទាំងបុរាណ។ នៅក្នុងជំពូកទីដប់មួយ ខស៊ីប្រូន សារសម្រាប់ម៉ោងនោះ ដល់ផ្ទុកឱ្យអំណាចសម្ពតចេញក្នុងក្រុមហ៊ុន និងផ្តុកផ្តើមការសម្រាប់បង្កគោល ដល់កើតឡើងមុនពេលរយៈពេលសាកលបងគ្រូរូបបិទបញ្ចប់ គ្រូរូបតំណាងដោយ «ដំណឹងពីទិសខាងកើត និងពីទិសខាងជើង»។

សារពីទិសខាងកើត និងទិសខាងជើង តំណាងឱ្យសារព្រមានចុងក្រោយបំផុត ពីព្រោះវាគ្រូរូបមានបុរាណឡើងមុនពេលមីកលែឡើង។ នេះគឺជាសាររបស់ទេវតាទីបី ដល់គ្រូរូបមានបុរាណក្នុងអំឡុងពេលនៃការបង្កើតព្រះវិញ្ញាណបរិសុទ្ធ។ ដានីយ៍លែបានតំណាងសារនេះថាមានពីរផ្នែក។ សារនៃ «ទិសខាងជើង» ដល់ផ្ទុកឱ្យអំណាចសម្ពតចេញខឹងសម្បា គឺជាសារដល់កំណត់អត្តសញ្ញាណ «សុតចេញខាងជើង» ថាជាអំណាចសម្ពតចេញ ហើយសារនៃ «ទិសខាងកើត» គឺជាសារអំពីកូនចៅនៃទិសខាងកើត ដល់ជាសាសនាអិស្រាអែម។ ជាការពិតណាស់

វាក៏មានអត្ថបទន័យសំខាន់ផ្សេងទៀតផងដែរ
ប៉ុន្តែតទីសខាងកើតគឺជានិមិត្តសញ្ញានៃសាសនាអ៊ីស្លាម
ហើយអាន់ទីគ្រីស្ទគឺជារូបក្នុងក្បាលនៃស្រីចេខាងជើងដ៏ពិត។ សាររបស់ទេវតាទីបី
ដែលពុំមានប្រឆាំងនឹងការទទួលសញ្ញារបស់ស្រីចេខាងជើង (សញ្ញារបស់សត្វសាហាវ)
ក៏ពុំមានផងដែរថា សាសនាអ៊ីស្លាមនឹងវាយប្រហារនូវចំណុចដែលពង្រីកចេញពី
ញូលញ្ចេសម្រាប់សហរដ្ឋអាមេរិក ហើយសហរដ្ឋអាមេរិកបំពេញតម្រូវការនៃអំពើទុច្ចរិតរបស់ខ្លួន
លើពិភពលោកទាំងមូល។

វិរាណៈ ជំពូកទី១២ ចាប់ផ្តើមពីខណ្ឌខ្លីបំផុត ហើយបន្តទៅមុខទៀត
កំណត់អត្តសញ្ញាណបុរសសត្វពុទ្ធិសាសនាដូចគ្នានេះយ៉ាងច្បាស់
ហើយវាក៏ចាប់ផ្តើមនូវកំណត់ត្រាបញ្ចប់ នៅឆ្នាំ 1798 ផងដែរ។

«តើជាតិសាសន៍ណាមួយនៅក្នុងពិភពលោកថ្មី ដែលនៅក្នុងឆ្នាំ 1798
កំពុងតែរីកចម្រើននៅកាន់កាប់ បង្កើននូវសេចក្តីសន្យាសន្យាសន្យាសន្យា
និងភាពអស្ចារ្យ ហើយទាក់ទាញការចាប់អារម្មណ៍របស់ពិភពលោក?
ការអនុវត្តន៍នៃនិមិត្តសញ្ញានេះ មិនអនុញ្ញាតឱ្យមានសំណួរឡើយ។
មានជាតិសាសន៍មួយ ហើយមានតម្លៃប៉ុណ្ណោះ
ដែលសមស្របនឹងលក្ខណៈជាក់លាក់នៃនាយនេះ;
វាចង់អូសបង្កាញយ៉ាងច្បាស់លាស់ពីសង្គមស៊ីវិលនៅកាន់សហរដ្ឋអាមេរិក»។ The Great
Controversy, 440.

បុរសសត្វពុទ្ធិសាសនាដូចគ្នានេះ ត្រូវបានគូររូបដណ្តប់នៅក្នុងវិរាណៈ ជំពូក ១៣ ខ
១១ ដល់ ១៨ ដូចដែលត្រូវបានគូររូបដណ្តប់នៅក្នុង ដានីយ៉ែល ជំពូក ១១ ខ ៤០ ដល់ ៤៥។
ដូចគ្នានឹងខ្លាំងឡាយនៅក្នុង ដានីយ៉ែល ដរាប រឿងរ៉ាវអំពីគ្នាទីរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក
បញ្ចប់ដោយការបិទសម័យនៃព្រះគុណ
ខណៈដែលសហរដ្ឋអាមេរិកបង្កើនពិភពលោកទទួលយកសញ្ញារបស់សត្វសាហាវ។
បន្ទាប់មក ដូចនៅក្នុង ដានីយ៉ែល ១១ ដរាប សារសម្រាប់ម៉ោងនោះ
ត្រូវបានបង្ហាញនៅក្នុងជំពូក ១៤។
នេះគឺជារចនាសម្ព័ន្ធដូចគ្នាបេះបិទនៅក្នុងអត្ថបទទាំងពីរ លើកលែងតែថា
ខ្លាំងឡាយរបស់ដានីយ៉ែលកំពុងពិពណ៌នាអំពីសកម្មភាពរបស់ស្រីចេខាងជើង ហើយវិរាណៈ
១៣ កំពុងកំណត់អត្តសញ្ញាណគ្នាទីរបស់សហរដ្ឋអាមេរិក។
ដោយមានបន្ទាប់ទាំងពីរនោះ យើងឃើញថាវិរាណៈ ជំពូក ១៧
គូររូបដណ្តប់បុរសសត្វពុទ្ធិសាសនាដូចគ្នានេះដែរ ប៉ុន្តែផ្ទុកទៅនឹងសំខាន់លើគ្នាទីរបស់នាគ
ដែលត្រូវបានកំណត់ដោយស្រីចេខាងជើង ដែលគឺជាអង្គការសហប្រជាជាតិ។
ជំពូកទាំងបីដែលត្រូវបានពិចារណាតាមបន្ទាប់លើបន្ទាប់
កំណត់អត្តសញ្ញាណគ្នាទីរបស់នាគ សត្វសាហាវ និងហ្វែរក្នុងក្បាលនៃក្បាល
ដែលនៅក្នុងជំពូក ១៦ នៅពិភពលោកទៅកាន់អឺរ៉ុប ដូចនេះ
វាមានសារៈសំខាន់ដែលយុទ្ធសាស្ត្របុរាណយើងថា នៅពេលជំពូក ១៧ ចាប់ផ្តើម គឺទេវតាមួយក្នុង
នុងចំណោមទេវតាទាំងឡាយដែលបានចាក់ចេញនូវគ្រោះកាចចុងក្រោយទាំងប្រាំពីរ
មកប្រាប់យុទ្ធសាស្ត្រអំពីការជំនុំជម្រះស៊ីវិលស្ដេចរបស់ក្រុងរ៉ូម។

ហើយទេវតាមួយក្នុងចំណោមទេវតាទាំងប្រាំពីរដែលកាន់បានទាំងប្រាំពីរ
បានមកនិយាយជាមួយខ្ញុំ ដោយនិយាយថា មកទីនេះចុះ;
ខ្ញុំនឹងបង្ហាញអ្នកអំពីសេចក្តីជំនុំជម្រះលើស៊ីវិលស្ដេចដ៏ធំ

ដដែលអង្គុយលើទីកន្លែងនោះ។

សូមចងចាំឡាយនៃនៃនីមានបុរសពីរនាក់កំពុងស្វែងរកស្រូវ ហើយអ្នកស្រាវ
កំពុងលើកនៃនីមានស្រូវដោយសារស្រូវនៃនីកំពុងស្វែងរកស្រូវរបស់នាង។ វិរាណៈ 17:1, 2

សម្រាប់ពួកមីលីយ៉ា វាជាសេចក្តីអំពើប្រហែលជាពុំកុល្លា និងរួមហាល
ប៉ុន្តែនៃនីចង់បញ្ចប់ វាជាសេចក្តីអំពើសហការបីជានិច្ច។ ដូចដែលនាងបានកំណត់អត្តសញ្ញាណ
ព្រឹត្តិការណ៍អំណាចទាំងបីនោះយ៉ាងច្បាស់នៃនីកំពុងជួបនឹងបញ្ហា និងទីដប់បី នាងក៏បានកំណត់
អត្តសញ្ញាណស្រូវនៃនីកំពុងជួបនឹងបញ្ហាដូចជាអំណាចហាលផងដែរ។

«ស្រី [ហាប៊ីឡូន] ក្នុងវិរាណៈ ១៧ គួរមានពិពណ៌នាថា “សូលៀកពាក់ពណ៌ស្រាយ
និងពណ៌ក្រហមដូចអៀន ហើយគាត់ក៏ដោយដោយសារ តុបតែងមានតម្លៃ និងគុណ
មានពណ៌សម្បុរនៃនីកំពុងដៃរបស់នាង ពេញទៅដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ខ្ពង់ខ្ពស់
និងសេចក្តីកុំខ្វះខាត ... ហើយនៃនីចង់ដឹងសរសេររបស់នាង
មានឈ្មោះមួយគួរមានសរសេរថា ‘អាថ៌កំបាំង ហាប៊ីឡូនដ៏ធំ ជាមាតានៃស្រីពេស្យា’»
ហេតុអ្វីបានមានបុរសសន្និដ្ឋាន៖

«ខ្ញុំបានឃើញស្រីនោះស្រីដ៏ដោយឈ្មោះនៃនីកំពុងបរិសុទ្ធ
និងដោយឈ្មោះនៃនីកំពុងស្រីរបស់ព្រះយេស៊ូវ»។

ហាប៊ីឡូនគួរមានបុរសបន្តបន្ទាប់ទៀតថា ជា «ទីក្នុងដ៏ធំ
ដដែលគ្រប់គ្រងលើសេចក្តីចង់ឡាយនៃនីនៃនី»។ វិរាណៈ ១៧:៤-៦, ១៨។ អំណាចដដែលក្នុងន័យ
:ពេលជាច្រើនសត្វត្រូវបានកសាងគ្រប់គ្រងបែបផ្សេងៗគ្នាដែលពួកវាជាជីវិតពិត
គឺស្រូវសាសនា គឺរួម»។ មហាវិវាទ, ៣៨២។

ដូចនេះ បុរសត្រឹមត្រូវតាមការណ៍ដដែលគួរមានតំណាងនៃនីកំពុងជួបនឹងបញ្ហា
ចាប់ផ្តើមនៃនីពេលណា?

ដូចនេះ ទុរងបាននាំខ្ញុំទៅក្នុងព្រះវិញ្ញាណ ឆ្នាំនោះទៅកាន់ទីហោស្ថាន
ហើយខ្ញុំបានឃើញស្រីម្នាក់អង្គុយលើស្រូវមួយពណ៌ក្រហមដូចអៀន
ដដែលពេញដោយឈ្មោះនៃនីការប្រមូលផលព្រះ មានកុហលបុរស និងស្រីដៃដប់។
ហើយស្រីនោះសូលៀកពាក់ពណ៌ស្រាយ និងពណ៌ក្រហមដូចអៀន
បុរសប្រាកដដោយសារ តុបតែងមានតម្លៃ និងគុណខ្ពង់
ដោយកាន់ពណ៌សម្បុរនៃនីកំពុងដៃរបស់នាង ដដែលពេញដោយអំពើគួរខ្ពង់ខ្ពស់
និងសេចក្តីស្រឡាញ់នៃនីអំពើប្រហែលជាស្រីរបស់នាង។
ហើយនៃនីចង់ដឹងសរសេររបស់នាង មានឈ្មោះមួយគួរមានសរសេរថា អាថ៌កំបាំង
ហាប៊ីឡូនដ៏ធំ ជាមាតានៃស្រីពេស្យា និងនៃនីអំពើគួរខ្ពង់ខ្ពស់ទាំងឡាយនៃនីនៃនី។
ហើយខ្ញុំបានឃើញស្រីនោះស្រីដ៏ដោយឈ្មោះនៃនីកំពុងបរិសុទ្ធ
និងដោយឈ្មោះនៃនីកំពុងស្រីរបស់ព្រះយេស៊ូវ ហើយកាលខ្ញុំបានឃើញនាង
ខ្ញុំមានសេចក្តីអស្ចារ្យយ៉ាងខ្លាំង។ វិរាណៈ ១៧:៣-៦។

ដើម្បីបិទយូរបានអោយឃើញស្រីនោះ៖

គាត់គួរមាននាំទៅក្នុងទីហោស្ថានដោយលក្ខខណៈព្យាករណ៍

ដដែលយូរបានខ្លួនឯងបានកំណត់រួចហើយនៃនីជួបនឹងបញ្ហាថា

ជារយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំនៃនីការគ្រប់គ្រងរបស់សម្តេចប៉ាប។

ហើយស្រីនោះបានរត់ចេញទៅក្នុងទីហោស្ថាន

ជាទីកន្លែងមួយដដែលព្រះបានរៀបចំទុកសម្រាប់នាង

ដើម្បីបិទយូរគោរពចិត្តនាងនៃនីនៃនីនោះអស់រយៈពេលមួយពាន់ពីររយហុកសិបបួនឆ្នាំ ...

ហើយមានបុរាណសុភវិទូន្នីរដ៏ធំមួយដល់សុភវិទូន្នីរោះ
ដើម្បីបំបាត់នាងហោះទៅក្នុងទីរហោសុថាន ទៅក្នុងនៃរបស់នាង
ជាទីដល់នាងគួរមានចិត្តចម្រើនអស់រយៈពេលមួយកាល ពីរកាល និងកន្លះកាល
ឲ្យផុតពីមុខពស់នោះ។ វិវរណៈ 12:6, 14។

យ៉ូហាន គួរមាននាំតាមការបរិកសម្បត្តិដ៏ទំនាយទៅក្នុងរយៈពេលទីរហោសុថាន ប៉ុន្តែ
ខទីបី និងខបន្តទៅមុខ បញ្ជាក់យ៉ាងច្បាស់ថា
ក្នុងអំឡុងមួយពាន់ពីររយហុកសិបឆ្នាំនោះ យ៉ូហានគួរមាននាំទៅកាន់ចំណុចណា
ពីព្រោះសុភវិទូន្នីរោះមានសុភវិទូន្នីរោះដោយឈាមនៃការបៀតបៀន
ហើយនាងក៏មានកុលាយជាប្អូនប្រុសជា «មាតានៃស្រីពស្តេយ្យ»។
យ៉ូហានគួរមាននាំទៅកាន់ចុងបញ្ចប់នៃរយៈពេលទីរហោសុថាន
ពីព្រោះសុភវិទូន្នីរោះមានធីតាឈាមនៃការបៀតបៀនប្អូនប្រុសជា
ហើយក្រុមជំនុំប្រកួតស្តេចក៏កំពុងរំលឹកឡើងវិញទៅក្នុងរូងរបស់នាង
ហើយកុលាយជាប្អូនស្រីរបស់នាងរួចហើយ ដុបិតនៃក្នុងរយៈពេលនោះ
នាងគួរមានកំណត់អត្តសញ្ញាណថាជា «មាតានៃស្រីពស្តេយ្យ»។ នាងមានកូនស្រីរួចហើយ។
សក្ខីកម្មរបស់យ៉ូហាននៃក្នុងជំពូកដប់ប្រាំពីរ ចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 1798
ដូចជាបុរាណសាស្ត្រទំនាយដដែល ដល់កំណត់ឲ្យសក្ខីនៃក្នុង ដានីយ៍លើ 11
និងពុយការីកុលនៃកុលាយនៃក្នុង វិវរណៈ 13។

ដូចគ្នានឹងបន្ទាត់ទំនាយពីរផ្សេងទៀតដ៏ ពេញលេញដប់ប្រាំពីរបញ្ចប់
ជំពូកដប់ប្រាំបីកំណត់អត្តសញ្ញាណសារនៃម៉ោងនោះ។ មានបន្ទាត់ទំនាយបី
បន្ទាត់មួយសម្រាប់សហភាពបីមុខនីមួយៗ។
បន្ទាត់ទាំងអស់គួរមានបង្ហាញលើចន្លោះសម្ព័ន្ធបុរាណសាស្ត្រដូចគ្នា
ដល់ចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 1798 ហើយបន្តរហូតដល់ការបិទកាលអនុគ្រោះ
ហើយបន្ទាត់ទាំងបីសុទ្ធជាតែស្មើគ្នាដល់សារព្រមានចុងក្រោយ។

តារាងរបស់ហាហាគុកលើកឡើងអំពីបុរាណបទនៃវិវរណៈ ជំពូក ១៧
ដោយលម្អិតយ៉ាងច្រើនជាងនេះ ដូចនេះ ឥឡូវនេះ
ខ្ញុំនឹងរំលងទៅកាន់បុរាណសាស្ត្រនៃក្នុងជំពូកនោះ
ដល់បង្ហាញអំពីគំនិតទាំងប្រាំបីនៃព្រះបន្ទូលទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរ។

ហើយនេះគឺជាចិត្តដែលមានបុរាណសាស្ត្រ។ កុហលទាំងប្រាំពីរនោះ គឺជាភ្នំទាំងប្រាំពីរ
ដល់សុភវិទូន្នីរោះអង្គុយលើ។ ហើយមានស្តេចទាំងប្រាំពីរ បុរាណសាស្ត្រដ៏ល្អហើយ
មុនាក់កំពុងមាន ហើយមុនាក់ទៀតមិនទាន់មកនៅឡើយទេ;
ហើយនៃពេលដែលគាត់មក គាត់គួរតែបន្តនៃតម្លៃរយៈពេល។ ហើយសក្ខីនោះ
ដល់ផលប៉ះពាល់មាន ហើយឥឡូវមិនមានទៀត ទោះជាគាត់ជាស្តេចទីប្រាំបីក៏ដោយ
គាត់ក៏ស្ថិតក្នុងចំណោមទាំងប្រាំពីរ ហើយទៅកាន់ស្តេចក្នុងវិវរណៈ 17:9-11

ដានីយ៍លើមានទូលស្តេចប្រើក្នុងសោថា៖ «ទ្រង់នេះឯងជាបុរាណសាស្ត្រនោះ»។

ហើយគ្រប់ទីកន្លែងដែលកូនចៅមនុស្សរស់នៅ ទ្រង់មានបុរាណសាស្ត្រនៃវាល
និងបុរាណសាស្ត្រនៃវាលមួយទៅក្នុងកណ្តាប់ដៃរបស់ទ្រង់
ហើយមានតែតាំងទ្រង់ឲ្យគ្រប់គ្រងលើទាំងអស់។ ទ្រង់ជាបុរាណសាស្ត្រនេះ។ ដានីយ៍លើ
2:38។

ដានីយ៍លែកៗមានទូលដល់នប្បើកុនសោថា៖ «បពិត្រព្រះមហាក្សត្រ
ទ្រង់ជាសុតចេលើអស់ទាំងសុតចេ»។

ព្រះអង្គឧបត្ថម្ភព្រះមហាក្សត្រ ទ្រង់ជាសុតចេលើសុតចេទាំងឡាយ
ដុបិតព្រះនិស្សេចានស្ថិត្យានបុរាណរាជ្យ អំណាច កម្ពុលាំង និងសិរីលុអដល់ទ្រង់។ ដានីយ៍លែ
2:37។

នប្បើកុនសោ ជា «កុហល» ហើយគាត់ជាសុតចេ ហើយគាត់ជាសុតចេលើសុតចេទាំងឡាយ ដុ
បិតគាត់តំណាងឲ្យរាជាណាចក្រដំបូងបង្អស់អស់ក្នុងចំណោមរាជាណាចក្រទាំងឡាយដែលត្រូវប
ានតំណាងក្នុងរូបសំណាកនោះ។ នប្បើកុនសោ គឺជាសុតចេដែលត្រូវបានតំណាងដោយមាស
ហើយរាជាណាចក្រផុសដេញ និងសុតចេផុសដេញទៀត
នឹងត្រូវបានតំណាងដោយលោហៈផុសដេញទៀតនៅក្នុងរូបសំណាកនោះ
ប៉ុន្តែនប្បើកុនសោ ជាអ្នកដំបូង ហេតុនេះហើយបានជាគាត់ជាសុតចេនិស្សេចទាំងឡាយ។
កម្រិតមួយទៀតដែលយើងនឹងមិនលើកមកពិភាក្សានៅពេលនេះ គឺថា
រាជាណាចក្រហាប៊ីឡូនតំណាងឲ្យរាជាណាចក្រដែលស្រដៀងនឹងការក្នុងបន្ទប់ព្រះគ្រីស្ទ
ដែលជាសុតចេលើសុតចេទាំងឡាយដ៏ពិតប្រាកដ។

នោះដើមនៃកុខីកម្មរបស់អសោយអំពីទំនាយរយៈពេលពីរពាន់ប្រាំរយមុនឆ្នាំ
(ប្រាំពីរដងនៃវិវិធី ២៦) អសោយបានកំណត់សុតចេទាំងឡាយថាជាកុហល។

ដុបិតកុហលនៃស៊ីរី គឺក្នុងដាម៉ាស ហើយកុហលនៃក្រុងដាម៉ាស គឺស៊ីរី;
ហើយក្នុងរយៈពេលហុកសិបប្រាំឆ្នាំ អប្សារាមីនឹងត្រូវបំបាក់
ដើម្បីមិនឲ្យជាបុរាណនទៀត។ ហើយកុហលនៃអប្សារាមី គឺសាម៉ា
ហើយកុហលនៃសាម៉ា គឺកូនបុរសរបស់រ៉េម៉ាណា។ បើអ្នករាល់គ្នាមិនជឿទេ
នោះអ្នករាល់គ្នាពិតជាមិនអាចត្រូវបានតាំងឲ្យមាំមួនឡើយ។ អសោយ ៧:៧, ៨។

អសោយកំពុងតែបែងចែកចេញចំណុចចាប់ផ្តើមសម្រាប់រយៈពេលពីរដងនៃពេលវេលា ២,៥២០
ឆ្នាំ ទាំងនឹងនគរខាងជើងគឺសាម៉ា និងនគរខាងត្បូងគឺយូដា
ហើយនៅពេលដែលគាត់ជឿដូចនោះ គាត់បានបញ្ចូលសាក្សីពីរយ៉ាងថា
ទីក្រុងរាជធានីនៃសាសនាមួយ គឺជាកុហលរបស់វា
ហើយសុតចេគឺជាកុហលនៃទីក្រុងរាជធានី "កុហល" មួយ គឺជាសុតចេ និងនគរមួយ។
នៅក្នុងព្រះគម្ពីរវិវរណៈ ខុសបែនទាត់នៃការព្យាករណ៍ដដែលនេះ
ត្រូវបានលើកយកមកបន្ត ដូចដែលមាននៅក្នុងដានីយ៍លែ។

ដូចនេះ នៅពេលយ៉ូហានត្រូវបាននាំទៅកាន់ឆ្នាំ 1798
ហើយត្រូវបានបង្ខំឲ្យអំពីអាថ៌កំបាំងដែលបញ្ជាក់ថា មាន «កុហល» ប្រាំពីរ
នោះគាត់កំពុងកំណត់សម្គាល់ថា មាននគរប្រាំពីរ។ បន្ទាប់មក គាត់ត្រូវបានប្រាប់ថា កុហល
ឬនគរទាំងនោះ ប្រាំមានដួលរលំហើយ។ នៅក្នុងឆ្នាំ 1798
នគរទីប្រាំនៃពាក្យទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរទើបតែបានដួលរលំ
ពេលវាបានទទួលរូបស្តង់សុលាប់មួយ ដែលនៅទីបំផុតនឹងត្រូវបានព្យាបាល។

យ៉ូហាន ដែលកំពុងឈរនៅក្នុងបុរេភូតិសាស្ត្រនៃម៉ាយចុងបញ្ចប់ ក្នុងឆ្នាំ 1798
ក៏ត្រូវបានប្រាប់ផងដែរថា មួយក្នុងចំណោមកុហលទាំងនោះ «មានស្តាប់»។
នគរទីប្រាំមួយនៃព្រះបន្ទូលទំនាយក្នុងព្រះគម្ពីរ បានចាប់ផ្តើមនៅឆ្នាំ 1798 ដូចនេះ
នៅពេលដែលយ៉ូហានត្រូវបាននាំតាមទំនាយទៅកាន់ឆ្នាំ 1798 នគរដែលនៅពេលនោះ

«មានស្រាប់» គឺសហរដ្ឋអាមេរិក ហើយគាត់ក៏ត្រូវបានជូនដំណឹងបន្ទាប់មកថា
នគរទីប្រាំពីរនោះ នៅតែស្ថិតនៅក្នុងអនាគតចំពោះឆ្នាំ 1798
ដុបិតវាមិនទាន់មកដល់នៅឡើយទេ។ នគរទីប្រាំពីរ
ដែលនៅតែស្ថិតនៅក្នុងអនាគតចំពោះឆ្នាំ 1798 គឺអង្គការសហប្រជាជាតិ
ដែលត្រូវបានគំរោងដោយស្ថិតចេញពីអង្គការ ហើយជាប្រធានបទនៃវិវឌ្ឍន៍ ជំពូកដប់ប្រាំពីរ។
ប៉ុន្តែតើមាននគរទីប្រាំបីមួយផងដែរ ដែលកើតចេញពីទាំងប្រាំពីររួម
គ្រប់គ្រងលើចេញនឹងជាទីប្រាំបី ហើយក៏ជាផ្នែកមួយនៃទាំងប្រាំពីរផងដែរ។

មានអ្វីជាច្រើនត្រូវនិយាយអំពីខ្លឹមសារនៃជំពូកដប់ប្រាំពីរ
ប៉ុន្តែយើងគ្រាន់តែកែតម្រូវកំណត់សម្គាល់អាណាចក្រទាំងប្រាំបីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ដែលត្រូវបានគំរោងនៅក្នុងជំពូកដប់ប្រាំពីរ ដើម្បីឱ្យយើងឃើញថា ការយល់ដឹងរបស់ពួក
Millerite អំពីអាណាចក្របួន ស្របគ្នាយ៉ាងដូចមុនជាមួយអាណាចក្រទាំងប្រាំបីនៃវិវឌ្ឍន៍
ជំពូកដប់ប្រាំពីរ។

យើងនឹងពិភាក្សាអំពីកិច្ចការនេះនៅក្នុងអត្ថបទបន្ទាប់។